

Sportbeleid dat rendeert in Flevoland

Herziene Sportnota 2013-2016

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
1. Flevolandse visie op sportbeleid	2
1.1. De context	2
1.2. Economische potentie beleidsthema's sport.....	4
1.3. Partners en samenwerking	4
1.4. Uitgangspunten bij de keuze	6
1.5. De keuze voor evenementen en twee kernsporten	7
2. Focus op (top)sportevenementen	8
2.1. Impact van evenementen.....	8
2.2. Een integrale kijk op evenementen in Flevoland.....	9
2.3. Inzet voor evenementen 2013-2016	9
2.4. Criteria voor toewijzing van subsidie aan evenementen.....	10
2.5. Indicatoren, evaluatie en monitoring via WESP	11
3. De keuze voor kernsporten: watersport en triathlon	12
3.1. Inleiding	12
3.2. Watersport	13
3.3. Triathlon	14
3.4. Talentontwikkeling	15
3.5. Inzet voor kernsporten 2013-2016	15
3.6. Evaluatie en monitoring.....	16
3.7. Uitvoering.....	16
4. Gehandicaptensport	17
4.1. Inleiding	17
4.2. Integratie met evenementen.....	17
4.3. Uitvoering.....	18
5. Financiën	19
5.1. Algemeen	19
5.2. Kaders 2013-2016	19
5.3. Totaalbegroting sport 2013 - 2016	19
Bijlage 1: de WESP-methodiek.....	20
Bijlage 2: Sportlandkaart Flevoland	22
Bijlage 3: overzicht gebruikte afkortingen.....	23

Voorwoord

Voor u ligt de herziene Sportnota Flevoland. Het coalitieakkoord Flevoland 2011-2015, 'Zelfstandig en Uniek' maakte een bijstelling van de huidige Sportnota noodzakelijk. De ambitie blijft om een belangrijke bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de sport in Flevoland. Sport heeft duidelijk een economische meerwaarde. De uitdaging is om sport niet meer als een op zichzelf staand doel te zien, maar als middel voor economische ontwikkeling.

In de ambitieuze Sportnota 'Flevoland sportiefste Provincie' is de basis gelegd voor de huidige nota. Door middel van themabijeenkomsten is met mensen van binnen en buiten de sportwereld onderzocht wat provincie, gemeenten en sportwereld voor elkaar kunnen betekenen, welke kernsporten in Flevoland thuishoren, hoe talent optimaal kan worden ontwikkeld en hoe de gehandicaptensport een plaats kan hebben binnen het provinciale sportbeleid.

Dit proces heeft relatief kort geleden plaatsgevonden. De provincie heeft daarom niet opnieuw een dergelijke brede raadpleging georganiseerd, maar gekozen voor een herijking, waarbij alleen de directe stakeholders (Sportservice Flevoland en gemeenten) zijn geraadpleegd.

De bestaande Sportnota is tegen het licht gehouden door de bril van het coalitieakkoord 2011-2015. Dat heeft geleid tot een aanscherping van de eerdere keuzes en focus ten aanzien van de thema's, vooral vanuit het perspectief 'de economische meerwaarde van sport'. Er wordt nadrukkelijk ingezet op de samenhang tussen en samenwerking met andere beleidsterreinen.

Hoofdstuk 1 van deze herziene Sportnota bevat de context van de provinciale visie op sport en de uitgangspunten bij de keuze van kernsporten en evenementen. In hoofdstuk 2 en 3 wordt ingegaan op het evenementen- en kernsportenbeleid als basis van het sportbeleid. Hoofdstuk 4 omschrijft het provinciale beleid rond de gehandicaptensport: vanwege de kleinschalige lokale markt en de schaalgrootte van Flevoland blijft hier een bovengemeentelijke aanpak wenselijk. De nota wordt afgesloten met de financiën in hoofdstuk 5.

Uit dit laatste hoofdstuk blijkt dat de middelen beperkt zijn. Maar zoals een ambitieuze sporter zich niet snel laat afbrengen van zijn doel, zo wil ook de provincie enthousiast en energiek haar sportieve ambities nastreven: een sportbeleid dat economisch en maatschappelijk rendeert.

Jaap Ladders
Gedeputeerde

23 november 2012

1. Flevolandse visie op sportbeleid

1.1. De context

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord 2011-2015 'Zelfstandig en Uniek' ligt de nadruk op strategische samenwerking met andere publieke en private partijen in de provincie. Het bestuur concentreert zich op de kerntaken en het wegnemen van achterstanden op het voorzieningenniveau. Voor sport wordt benadrukt dat zij een meerwaarde heeft en kan bijdragen aan economische ontwikkeling.

Maatschappelijke trends

Bij de herziening van het provinciaal sportbeleid is het van belang zicht te hebben op de belangrijkste trends en ontwikkelingen op het raakvlak van sport en economie. Daarbij ligt de focus uiteraard op die ontwikkelingen die relevant zijn voor het toekomstig provinciaal beleid. De belangrijkste (sport)trends zijn:

- **Sport is meer een middel dan doel op zich**
Sport wordt steeds meer gezien als middel om andere doelen te bereiken. Mensen gaan sporten om fit te blijven, om af te vallen, voor het sociaal contact en integratie. Bedrijven introduceren bedrijfssport om hun werknemers fit te houden en zo het verzuim terug te dringen. Overheden zien sport steeds vaker als instrument bij de aanpak van maatschappelijke problemen zoals overgewicht en stijgende zorgkosten. Hierbij draagt sport en bewegen ook bij aan de economische ontwikkeling.
- **De sportparticipatie in Nederland neemt nog steeds toe.**
Steeds meer mensen zoeken hun sportplezier buiten de georganiseerde sport; bovendien stijgt ook het ledental van bij NOC*NSF aangesloten bonden nog licht.
- **Kwalitatief hoogwaardige sportaccommodaties nemen een steeds belangrijker plek in binnen de sport.**
Kritische consumenten, sportbonden en evenementorganisatoren hanteren steeds hogere eisen voor organisatie en accommodatie. Voor gemeenten en provincies met sportambities is het een noodzaak te kunnen beschikken over topfaciliteiten.
- **Publieke financiering van sport vraagt om rendement.**
Welke maatschappelijke en/of economische baten staan tegenover de investeringen? Het toenemend belang van deze sporteconomische dimensie vereist dat overheden hun kennis op dit gebied vergroten. Vanuit haar bovengemeentelijke positie ligt hier een kans voor de provincie.
- **Economische groei van en door sport.**
Enerzijds is de economische tegenwind zeer voelbaar in de sportsector, die traditioneel veel inspanningen moet verrichten om de financiële eindjes aan elkaar te knopen. Anderzijds is er een toenemende erkenning voor de maatschappelijke kracht van sport. Sport leent zich bij uitstek voor samenwerking en vorming van vitale coalities. Volgens het onderzoek 'De economische betekenis van sport in Nederland' uit 2008 wordt in Nederland jaarlijks 9,4 miljard euro uitgegeven aan sport (0,85 procent van het bbp).

Hierin zijn neveneffecten als ‘economische waarde van meer dan 1 miljoen vrijwilligers’, de waarde van sport voor de gezondheid en leefbaarheid van de samenleving, of bijvoorbeeld voor Holland Branding niet meegenomen.

Naast het aanbod van sport en bewegen door verenigingen en ondernemers, kan in de Flevolandse sportsector gedacht worden aan winkels, boten- en jachtbouw, Giant-fietsen, CSC-kunstgras en de particuliere kunstijsbanen.

Voorbeeld: de waarde van sport in Brabant

Voor Brabant gaat de SER uit van een productiewaarde van sport van 1 miljard euro en een jaarlijkse toegevoegde waarde van 700 miljoen euro. Zowel direct als indirect verschaft de sportsector aan circa 12.000 personen werk in Noord-Brabant. Het gaat om substantiële geldstromen, al blijft het aandeel in de provinciale economie afgezet tegen het bruto regionaal product vooralsnog bescheiden. De SER adviseert vooral te kijken naar de externe promotiewaarde van de sport en naar economische effecten zoals buitenlandse investeringen, het aantrekken van toptalent en innovatiekansen voor het mkb.

Voorbeeld: de waarde van watersport in Nederland

- 4.200 ondernemingen, waarvan circa 2.000 met een hoofdactiviteit in de watersport
- 30.000 medewerkers (21.000 fte)
- 2,5 miljard euro omzet, waarvan 0,7 miljard indirecte omzet en 1,2 miljard export
- 500.000 pleziervaartuigen in Nederland, groter dan vier meter
- 1.100 jachthavens met 177.000 ligplaatsen

• **Evenementen, maatschappelijke en/of economische effectmaximalisatie.**

Nederland heeft de ambitie om een ‘track record’ van aansprekende sportevenementen op te bouwen. Ook op regionaal niveau is sprake van toenemende aandacht voor de acquisitie en organisatie van sportevenementen, niet in de laatste plaats omdat evenementen meestal meetbare (en soms significante) economische baten hebben. Het maatschappelijk en economisch rendement van sport met gerichte maatregelen kan worden vergroot. Zo worden bij topsportevenementen gerichte side-events georganiseerd om de maatschappelijke impact te vergroten. Ook worden zij uitgesmeerd over meerdere dagen en wordt steeds vaker getracht de sport op zichtlocaties aan het publiek te presenteren.

De economische agenda van Flevoland

In het kader van de economische agenda van Flevoland omvat de ‘vrijtijdseconomie’ de gehele toeristisch-recreatieve sector, inclusief de aspecten van sport en cultuur. Verbindingen tussen deze elementen dragen bij aan de doelstelling dat meer Flevolandse en bezoekers hun vrije tijd doorbrengen in Flevoland. Het gaat om uitstapjes en vakanties, maar ook zakelijk toerisme (bijvoorbeeld een congres) en verblijf.

De provincie wil de economische impact van de Flevolandse vrijetijdssector vergroten. Om de vestiging en ontwikkeling van vrijetijdsvoorzieningen te bevorderen, richt de provincie zich de komende jaren op de volgende kansen, die ook passen bij de keuzes voor sport:

- grootschalige evenementen (in het bijzonder de Floriade 2022 in Almere)
- grootschalige vrijetijdsvoorzieningen
- outdoorsport (inclusief watersport en waterrecreatie)
- voorzieningen/activiteiten op het gebied van kunst, architectuur en landschap
- versterken van natuur-/groengebieden
- duurzaamheid: het verduurzamen van de toeristische sector
- samenwerkingsverbanden/overlegstructuren: samen sterk

Uitgaand van een intersectorale benadering staat sport niet op zichzelf. Sport heeft raakvlakken met andere beleidsterreinen, en is van belang bij de invulling van keuzes die bij deze andere beleidsterreinen worden gemaakt.

1.2. Economische potentie beleidsthema's sport

In de Sportnota 'Flevoland, sportiefste provincie' werden zes beleidsthema's van het provinciaal sportbeleid benoemd. Er bestaan aanzienlijke verschillen tussen de potentiële economische betekenis en meerwaarde van deze thema's. Of deze potentie daadwerkelijk wordt gerealiseerd, hangt in sterke mate af van de concrete invulling.

Zo heeft het organiseren van **kleine, lokale sportevenementen** economisch gezien minder impact dan het organiseren van een groot internationaal sportevenement dat duizenden bezoekers trekt en daarmee een bestedingsimpuls genereert.

Evenementen zijn een uitstekend platform voor **marketing en gebiedspromotie**. Op langere termijn draagt het aanbod van evenementen bij aan het imago van de provincie. Economische effecten lopen uiteen van toeristisch bezoek tot verhuizingen en de vestiging van nieuwe bedrijven.

Het **stimuleren van een levenlang sporten** kan significante economische effecten hebben. Sport en bewegen beïnvloedt de kwaliteit van ons leven. Regelmatig bewegen bevordert de fysieke en mentale gezondheid en heeft een positief effect op de levensverwachting. Ditzelfde geldt voor de **gehandicaptensport**. Beide thema's hebben daarmee een maatschappelijk-economische dimensie.

Genoemde thema's behoren vooral tot het gemeentelijke domein; **kernsporten** en **talentontwikkeling** daarentegen, die ook in de oorspronkelijke Sportnota worden genoemd, hebben een sterk bovenlokaal karakter. Behalve op bovenregionale evenementen legt de provincie dan ook haar focus op deze thema's.

1.3. Partners en samenwerking

In het provinciale sportbeleid wordt nauw samengewerkt met niet alleen gemeenten, maar ook sportbonden en aanbieders. De provincie streeft naar het aangaan van vitale coalities, met respect voor de onderlinge taakverdeling en verantwoordelijkheden. Ervaring en expertise wordt gedeeld binnen het Sportplatform.

Gemeenten

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de basis: de verenigingssport en de sportstimulering ten behoeve van gezondheid, brede scholen, sport in de buurt (buurtsportcoaches en sportimpuls) en accommodaties voor de breedtesport.

De onderlinge gemeentelijke verschillen in Flevoland zijn groot. De ambities van groeistad **Almere** (naar 350.000 inwoners) zijn ook voor de provincie van belang, gezien de omvang van de stad en de rol die Almere heeft in de Randstad van de toekomst. In de visie op de toekomst 'Almere, stad van talent' (mei 2012) is een van de doelstellingen de ontwikkeling van een sportinfrastructuur die op drie niveaus (basis, talentontwikkeling, topsport) effectief is ('sport 2.0')¹.

---

¹ De opbouw van deze sportinfrastructuur zal gelijk moeten opgaan met de stedelijke ontwikkeling van Almere in de komende dertig jaar. Hierbij gaat het zowel om het realiseren van fysieke infrastructuur als het ontwikkelen van expertise, inzichten en organisatiekracht. Een dergelijke innovatieve en unieke ontwikkeling vergt een gecoördineerde en gezamenlijke inzet van Rijk, NOC*NSF, provincie Flevoland en gemeente Almere.

Ook de andere vijf Flevolandse gemeenten zijn ambitieus op sportgebied. Zo wil **Lelystad** 'koers houden en kansen benutten' en spreekt de gemeente zich in haar sportbeleid nadrukkelijk uit met de ambitie Lelystad Watersportstad. **Urk** realiseert dit jaar voor het eerst een gemeentelijke sportnota. **Emmeloord**, **Dronten** en **Zeewolde** zijn eveneens zeer actief.

De gemeenten zijn vanzelfsprekend belangrijke partners van de provincie bij de ontwikkeling en realisatie van ambities. Dankzij de gemeenschappelijke basisvoorzieningen voor sport, kan de provincie bij bovenregionale sportevenementen en de kernsporten een Flevoland-brede aanvullende, stimulerende en verbindende rol vervullen.

Sportservice Flevoland

De provinciale ondersteuning van Sportservice Flevoland wordt -op zorgvuldige wijze- voor een substantieel deel afgebouwd. Sportservice Flevoland blijft uiteraard op een aantal terreinen van belang:

- **bij de uitvoering van sport- en beweegprojecten:** Sportservice Flevoland blijft nauw betrokken bij de uitvoering van het provinciaal beleid, zoals de organisatie van evenementen, kernsporten en gehandicaptensport. Jaarlijks worden hierover met Sportservice Flevoland resultaatafspraken gemaakt.
- **als kenniscentrum** voor gemeenten, sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders in Flevoland. Hierbij is een belangrijk rol weggelegd voor het Olympisch Netwerk Flevoland, onderdeel van Sportservice Flevoland. Dit Netwerk is er voor de Flevolandse topsporters, talenten, coaches, topsportverenigingen en bedrijven die bij topsport en talentontwikkeling zijn betrokken.

Sportbonden

Sportbonden, met als overkoepeld orgaan het NOC*NSF, zijn de belangenbehartiger van de sportverenigingen. Sportspecifieke zaken als talentontwikkeling, training en coördinatie liggen primair bij de sportbond. Centralisatie van talenten en trainingsfaciliteiten in de vorm van Nationale Training Centra (NTC) of Regionale Training Centra (RTC) zijn primair de keuze van de desbetreffende sportbond.

Aan een keuze van een sportbond liggen veelal meerdere factoren ten grondslag: accommodatie en voorzieningen, bereikbaarheid, talentpotentieel en participatie van externen (verenigingen, onderwijs en overheden).

Bovenlokale samenwerking

Waar middelen teruglopen maar nog wel prestaties worden verlangd, moeten keuzes worden gemaakt. Dat kan door focus op een beperkt aantal speerpunten; ook kan winst worden geboekt door synergie met andere beleidsterreinen en thema's binnen en buiten de sport. Flevoland kiest voor vitale coalities: bovenlokale samenwerking met gemeenten, maatschappelijke organisaties en waterschap, die economische clusters stimuleert. Door de bundeling van krachten ontstaan nieuwe kansen en een zichzelf versterkend systeem.

Gezien het sportbudget kan Flevoland weinig betekenen op het terrein van bovenlokale accommodaties. Mogelijkheden worden hier echter wel geboden vanuit IFA en mogelijke EFRO-subsidies.

Sportplatform Flevoland

In het Sportplatform Flevoland werken sport, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheid samen om een inspirerend en resultaatgericht (top)sportklimaat in Flevoland te creëren. Binnen dit platform worden de ontwikkelingen gestimuleerd en vindt uitwisseling van kennis en ervaring plaats. Partners ontmoeten elkaar regelmatig en maken samen. In 2016 is dit platform uitgegroeid tot het expertise- en ontwikkelcentrum voor de sport in Flevoland.

Bovenregionale samenwerking

Nederland zet in op het organiseren van toonaangevende internationale sportevenementen. Internationale profilering is noodzakelijk om de internationale concurrentie het hoofd te bieden, maar ook op nationaal niveau is sprake van concurrentie. Allianties vergroten de kansen op succes. Zo hebben in 2011 de gemeenten Almere, Amstelveen, Amsterdam en Haarlemmermeer en de provincies Noord-Holland en Flevoland besloten gezamenlijk op te trekken bij het afstemmen van grootschalige sportevenementen.

1.4. Uitgangspunten bij de keuze

- Bij de uitvoering is sport niet een opzichzelfstaand beleidsthema, maar veel meer een middel dat is **verbonden aan andere provinciale en maatschappelijke thema's**. Er is samenwerking en afstemming met de Economische Agenda, de Omgevingsagenda, de Nota sociaal beleid en het Voorzieningenbeleid.
- Sport wordt primair ingezet als **middel bij de economische ontwikkeling**. Sportevenementen staan hierbij centraal: zij kunnen een economische impuls opleveren, en vormen een aantrekkelijk instrument voor het realiseren van vitale coalities tussen de sport en andere sectoren.
- Flevoland voert geen taken uit die tot het takenpakket van andere overheden behoren. **Participatie in (vitale) coalities en projecten** dienen gemeenteoverstijgend te zijn.
- **Flevolandse kracht, eigenheid en economisch effect**: de provincie spant zich in om partijen op regionaal, provinciaal en landelijk niveau met elkaar te verbinden. De provincie houdt zich bezig met thema's die gebaseerd zijn op 'het DNA van Flevoland', dus waar Flevoland al sterk in is. Nieuwe toevoeging is de economische component. Op basis hiervan kunnen kernsporten worden benoemd en wordt talentontwikkeling gestimuleerd.

De Flevolandse identiteit in kernwoorden:

- Flevoland staat achter het plan om **Nederland op Olympisch niveau** te krijgen in 2016 en sluit daarmee aan bij het Rijksbeleid en de speerpunten van het Olympisch Plan 2028, te weten:
  1. vitale samenleving
  2. excellente prestaties
  3. economische impact
 Een niet-sportevenement als Floriade 2022 past met de thema's 'feeding, energyzing, greening en healthyng' uitstekend bij de ambitie van het Rijk om Nederland op Olympisch niveau te brengen.
- **Monitoren en evalueren** van de inspanningen: de resultaten en effecten van de provinciale inspanningen worden jaarlijks in beeld gebracht. Geen woorden, maar daden, en verantwoord worden wat er heeft plaatsgevonden. Daarvoor wordt een eenduidig instrument gebruikt dat het resultaat en de effecten van projecten valide in kaart brengt. Het (hoger beroeps)onderwijs wordt hier nauw bij betrokken.

1.5. De keuze voor evenementen en twee kernsporten

De ambitie om een economische invalshoek te hanteren, in combinatie met de noodzaak tot het uitvoeren van kerntaken en de wenselijkheid van focus, leidt tot een keuze voor twee speerpunten van het provinciaal sportbeleid:

1. evenementen
2. kernsporten

In 2011 heeft Sportservice Flevoland op basis van samengestelde (harde en zachte) criteria advies gegeven aan Gedeputeerde Staten over de keuze van kernsporten.

Harde criteria:

- *aantal verenigingen in Flevoland*
- *aantal participerende leden in relatie tot het landelijk gemiddelde*
- *aantal aanwezige toppers binnen de tak van sport*
- *aantal aanwezige talenten binnen de tak van sport*
- *aangesloten bij NOC*NSF (en categorie I of II sport)*

Deze criteria zijn onderzocht op basis van de gegevens die bekend zijn bij Sportservice Flevoland, het Olympisch Netwerk Flevoland, de Flevolandse gemeenten, sportbonden en NOC*NSF.

Zachte criteria:

- *organisatorische basis en kracht van de sport*
- *accommodaties en trainingsfaciliteiten*
- *eigenheid Flevoland*
- *cultuur/identiteit Flevolandse*
- *mogelijkheid organisatie (top)sportevenementen*

Conform dit advies zijn **watersport** en **triathlon** aangewezen, twee sporten die passen bij Flevoland vanwege de aspecten water, ruimte en landschap. Bij deze kernsporten is talentontwikkeling een belangrijk aandachtspunt.

Daarnaast stimuleert de provincie Flevoland de gehandicaptensport. Op verzoek van Provinciale Staten en de gemeenten houdt de provincie hierbij een tweedelijns verbindende en aanvullende rol.

In de hoofdstukken 2 t/m 4 worden de twee speerpunten en de rol bij de gehandicaptensport verder uitgewerkt.

2. Focus op (top)sportevenementen

2.1. Impact van evenementen

Evenementen en de beleveniseconomie

Evenementen dragen bij aan imago en bekendheid, maar hebben naast dit indirect ook een direct en meetbaar economisch effect: bezoek aan evenementen levert bestedingen op in de vorm van hotelovernachtingen, restaurantbezoek en bestedingen in winkels.

Het toegenomen (economische) belang van evenementen staat niet op zichzelf, maar hangt samen met de opkomst van het fenomeen 'beleveniseconomie': consumenten zoeken in hun vrije tijd bijzondere en authentieke belevenissen en vinden die onder meer bij bijzondere evenementen. Kern van de beleveniseconomie is dat de consument niet meer te 'vangen' is met een eenmalige vluchtige beleving, maar dat hij bereid is te betalen voor gedenkwaardige gebeurtenissen.

Voor evenementenorganisatoren wordt het een steeds grotere uitdaging om voldoende bezoekers te trekken: de onderlinge concurrentie neemt toe, het economisch effect moet stevig zijn, en de 'verwende' vrijetijdsconsument heeft hooggespannen verwachtingen. Als een hoog niveau is aangekondigd, verwacht de bezoeker ook echt topkwaliteit te krijgen. Sterke evenementen bieden een totaalbeleving, waarin ook de fysieke en digitale omgeving meewerkt aan en meeprofiteert van (economisch) succes. Evenementenorganisatoren zullen daarom partnerschappen moeten aangaan met het bedrijfsleven, de media, de overheden en organisaties in het maatschappelijk middenveld.

Duidelijk is in ieder geval dat evenementen geen eenmalige beleving meer moeten zijn, maar structurele veranderingen tot stand brengen: er moet worden gezocht naar een blijvende relatie met de vrijetijdsconsument. De uitdaging voor evenementenorganisatoren is dan ook om evenementen te verankeren in de fysieke, economisch en digitale omgeving, om zo een optimale economische spin-off te genereren.

Indicatoren en effecten van sportevenementen

De provincie Flevoland richt zich op de economische impact van sportevenementen in de strikte zin van het woord:

- additionele bestedingen van bezoekers en deelnemers aan het evenement, en
- additionele bestedingen van de organisatie van het evenement.

De economische impact in bredere zin omvat ook

- imago en positionering van locatie, gemeente, regio en/of provincie
- extra werkgelegenheid
- een stimulans van toerisme en bestedingen buiten het evenement om
- vergroting van de aantrekkingskracht voor bedrijven
- versterking van human capital door educatie en kennisuitwisseling

2.2. Een integrale kijk op evenementen in Flevoland

Via evenementen, maar ook via aansprekende sportprestaties kan sport bijdragen aan de promotie van Flevoland, met interessante economische effecten. Deze lopen uiteen van toeristisch bezoek, tot verhuizingen en/of de vestiging van nieuwe bedrijven en instellingen. Daarom kijkt de provincie niet alleen vanuit sport, maar ook vanuit het economische en ruimtelijke orderingsbeleid naar evenementen.

Provincie Flevoland wil gastheer zijn voor grootschalige evenementen en sportwedstrijden met een focus op de kernsporten watersport en triathlon. Zo kan Flevoland zich profileren bij bedrijven die binding hebben met deze sporten.

De botenbouw is een innovatieve sector, waar het gebruik van composieten sterk toeneemt. Het composieten-kenniscluster in Flevoland kan van belang zijn voor de ontwikkeling van lichtgewicht materialen voor de watersport, maar ook andere sporten. De al aanwezige kennis op dit vlak kan andere bedrijvigheid naar Flevoland trekken.

Vanuit economische optiek verdienen enkele grote evenementen de voorkeur boven meerdere kleinere. Dat zou kunnen betekenen dat soms de voorkeur kan uitgaan naar spectaculaire, hypeachtige, niet-kernsport-evenementen zoals Bavaria City Racing of Red Bull Air Race boven andere sportevenementen. De criteria die aan de keuze voor zo'n evenement ten grondslag ligt, zijn verderop in dit hoofdstuk omschreven.

De kans om dergelijke grootschalige evenementen binnen te halen, wordt sterk vergroot door de beschikbare middelen in te zetten via één provinciaal evenementenfonds. Het in lijn brengen van sportieve en economische doelstellingen én de bijbehorende budgetten geeft de provincie meer organisatorische en financiële slagkracht in haar evenementenbeleid. Vooral in de voorbereidings- en bidfase, wanneer er nog geen verdienmodel bestaat en sponsoring dus lastig blijkt, is publieke (co)financiering of garantstelling cruciaal. Voor grootschalige evenementen zijn soms (tijdelijke) aanpassingen nodig aan de gebruikte sportaccommodaties en de algemene infrastructuur.

2.3. Inzet voor evenementen 2013-2016

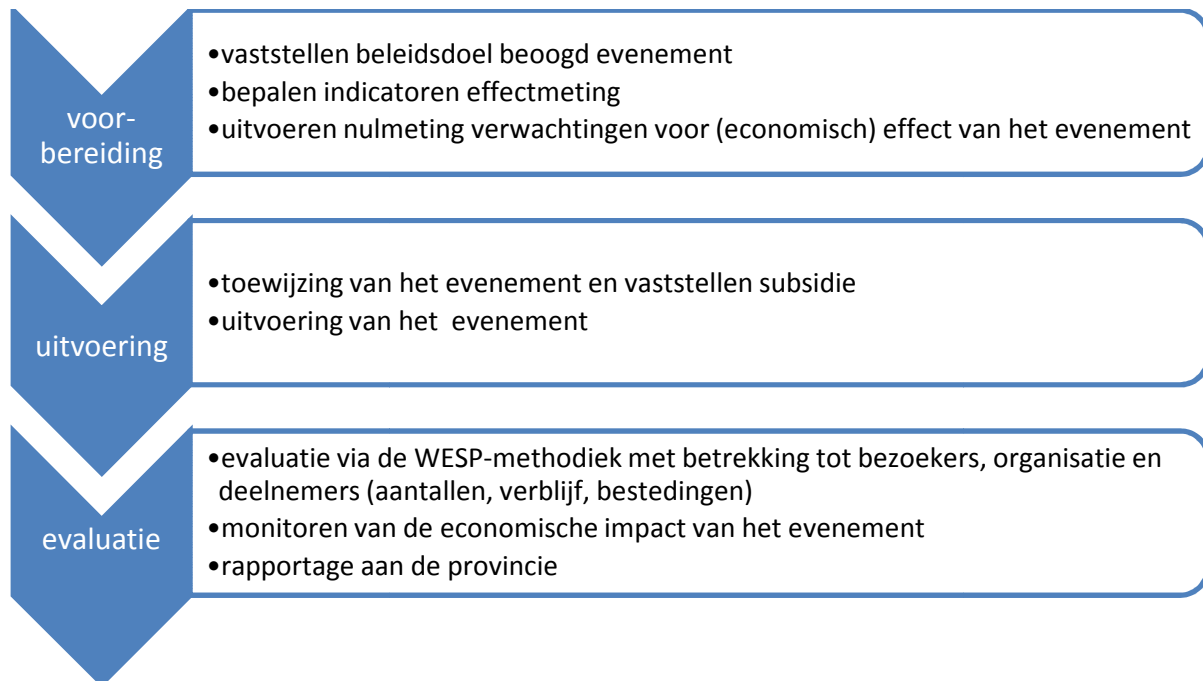
In Flevoland worden jaarlijks twee of drie aansprekende internationale en nationale topsportevenementen georganiseerd. De evenementen leveren een bijdrage aan de doelstellingen van het provinciale sportbeleid, brengen de ruimtelijke kwaliteit van Flevoland onder de aandacht en stimuleren de lokale economie. Flevoland presenteert zich hiermee nadrukkelijk als een sportieve provincie en zorgt er tegelijkertijd voor dat de kwaliteit en kracht van onze provincie via de sport duidelijk worden.

Acties en resultaten

- organiseren van **twee tot drie (top)sportevenementen per jaar**, bij voorkeur van de kernsporten watersport en/of triathlon en daarnaast mogelijk een interessant evenement van een andere (bijzondere) sport als de kansen zich daarvoor voordoen;
- **ondersteunen acquisitie en organisatie** aansprekende topsportevenementen;
- bundelen van middelen vanuit Sport, Economie en Ruimtelijke Ordening tot een **provinciaal evenementenfonds**;

- coördineren van **lokale evenementenambities** en afstemming met dan wel aansluiting bij buurprovincies;
- organiseren van **side-events**, bij voorkeur met alle Flevolandse gemeenten;
- realiseren van het onder punt 1.3 genoemde **Sportplatform** waarin sport, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheid samenwerken om een inspirerend en resultaatgericht (top)sportklimaat in Flevoland te creëren.

In het proces wordt een vaste volgorde gehanteerd:

2.4. Criteria voor toewijzing van subsidie aan evenementen

Voor toekenning van subsidie voor projecten, gericht op de organisatie van een topsport-evenement, gelden de volgende criteria:

- a. De provinciale bijdrage is maximaal 30 procent van de totale projectkosten.
- b. Het topsportevenement is gericht op een van de kernsporten (watersport, triathlon), dan wel wordt door de provincie aangemerkt als bijzonder sportevenement met (inter)nationale uitstraling.
- c. Het evenement wordt gehouden binnen het grondgebied van de provincie Flevoland.
- d. Het evenement voorziet in side-events.
- e. Het evenement voldoet aan de actuele eisen die door de (inter)nationale sportfederatie(s) worden gesteld.
- f. Het evenement is mede gericht op nationale en internationale promotie van de provincie Flevoland.
- g. De organisatie werkt samen met de sportbond, indien de sportbond niet de subsidie-aanvrager is.
- h. De organisatie betreft de landelijke en regionale media, het bedrijfsleven, lokale overheid en onderwijsinstellingen bij het evenement.
- i. Voorafgaand aan het evenement wordt een reële inschatting gemaakt van aantallen deelnemers, bezoekers en mogelijke economische impact van het evenement.

- j. De economische spin-off van het evenement wordt via de WESP-methodiek gemeten (zie bijlage 1 voor een toelichting op deze methodiek).
- k. Voor zover noodzakelijk en adequaat, in relatie tot het doel van de subsidie, komen de noodzakelijke kosten voor het project voor subsidie in aanmerking.
- l. De volgende kosten komen niet in aanmerking voor subsidie:
  - kosten ten behoeve van het (ver)bouwen van de sportaccommodatie;
  - kosten voor het verrichten van een haalbaarheidsonderzoek;
  - salariskosten en startgelden voor deelnemers;
  - vervoerskosten.

Aan het evenement liggen ten grondslag:

1. een projectplan, waarin in ieder geval is opgenomen op welke wijze wordt voldaan aan de onderdelen a tot en met l;
2. een sluitende begroting.

2.5. Indicatoren, evaluatie en monitoring via WESP

De WESP is een samenwerking tussen kennisinstellingen op het gebied van evenementen-evaluatie. In de WESP-methodiek worden richtlijnen voor de effecten van sportevenementen ontwikkeld en geborgd. De deelnemende kennisinstellingen voeren onderzoek uit volgens de WESP-richtlijnen.

In bijlage 1 is een uitgebreider omschrijving van de WESP-methodiek opgenomen.

Voor de provincie is met name de economische impact van belang, te meten aan de hand van de gemiddelde bestedingen per persoon, en uitgesplitst naar

- additionele dagbesteding
- additionele dagbesteding extra dagen overnachters
- additionele bestedingen aan overnachtingen
- additionele bestedingen organisatie en media.

Deze criteria worden aangevuld met

- aantal bezoekers
- aandeel additionele bezoekers en overnachters
- gemiddelde overnachtingsduur
- bezoekerstevredenheidsonderzoek

Evaluatie en monitoring maken onderdeel uit van de organisatie van elk evenement, conform de Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012.

3. De keuze voor kernsporten: watersport en triathlon

3.1. Inleiding

Met het kiezen van kernsporten wordt bewust gefocust op de verdere ontwikkeling van deze sport binnen Flevoland. Samen met gemeenten, sportbonden en aanbieders levert de provincie een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van sportpiramide op het vlak van watersport en triatlonsport.

De positie van de provincie is bovenlokaal, en dus gericht op

- een evenement in de desbetreffende tak van sport,
- een bijdrage aan de talentontwikkeling,
- het coördineren en gezamenlijk vorm geven van (mogelijk reeds bestaande) lokale side-events ter aansluiting op de kernsport, en
- inbedding van de kernsporten in de hele provincie.

3.2. Watersport

Watersport uniek in Flevoland

De wens om meer economische uitgangspunten te laten doorklinken in het sportbeleid heeft ook betekenis voor het aanwijzen van 'kernsporten'. In het sportlandschap van Flevoland blijkt al snel de prominente positie van de recreatiesport en in het bijzonder de watersport, en daarbinnen weer de zeilsport.

Met de aantrekkelijke water- en kustgebieden, in combinatie met een breed aanbod aan wal- en havenfaciliteiten (36 jachthavens, ruim 10.000 ligplaatsen), beschikt Flevoland over een unieke infrastructuur voor watersport. Niet voor niets maken begrippen als 'water', 'wind' en 'ruimte' ('Flevo Flavour') prominent deel uit van de identiteit en positionering van Flevoland. Ook passen de kernsporten in de integraal opgestelde omgevingsagenda van Flevoland.

Een illustratie van de economische component van watersport

De prominente positie van de watersport heeft nadrukkelijk ook een economische component. Meer dan welke andere sport, heeft de watersport vertakkingen in de Flevolandse economie. Havens, zeilscholen, botenbouwers, botenonderhoudsbedrijven en hun toeleveranciers maken allemaal onderdeel uit van de provinciale watersport economie. Via de toepassing van composiet in de botenbouw heeft de watersport economie vervlechtingen met andere onderdelen van de economie van Flevoland.

Bovendien trekken de waterrijke omgeving en de beschikbare watersportfaciliteiten jaarlijks een stroom aan watersporters naar Flevoland. In 2010 vonden in Flevoland maar liefst 1,8 miljoen oever- en watersportgerelateerde dagbezoeken plaats. Na de horeca en het Factory Outlet Center is dit de grootste publiekstrekker. Deze bezoekersstroom brengt een aantrekkelijke bestedingsimpuls met zich mee die ten goede komt aan de lokale economie. Zo bedroegen de oever- en watersportgerelateerde dagbestedingen in 2010 ongeveer 26,5 miljoen euro. Daarnaast was er nog sprake van 38,3 miljoen euro verblijfsbestedingen door watersportpassanten en watersporters met een vaste ligplaats. Gemeten naar economische potentie neemt de watersport dus een unieke positie in. Watersport verdient daarom een prominente positie in het provinciale sportbeleid.

Watersportbeleid in de praktijk

Het stimuleren van de watersport ligt volledig in lijn met de positionering en bredere ambities van de provincie. Flevoland wordt bijna volledig omringt door water, en alle Flevolandse gemeenten grenzen aan het water. Watersport en een gemeenschappelijke aanpak hiervan biedt dan ook voor alle Flevolandse gemeenten mogelijkheden. Sportieve en economische ontwikkeling gaan hierbij vaak hand in hand.

Bij het op watersport gerichte sportbeleid zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- De watersport kent in Flevoland vele gezichten. Er zijn duizenden watersporters die als recreant of wedstrijdporter gebruik maken van de watergebieden en faciliteiten rond de Flevolandse kust. Er zijn toeristische en recreatieve bedrijven (havens, zeilscholen, horeca) die voor hun bestaan deels of geheel afhankelijk zijn van de actieve watersporters. En er is de nautische industrie (scheepsbouw en -onderhoud). **Het sportbeleid richt zich primair op de sportieve dimensie: het in recreatief of wedstrijdverband beoefenen van de watersport.**

- Rekening houdend met de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de breedtesport ligt de **focus van het provinciale watersportbeleid** op:
  - topsport en talentontwikkeling,
  - evenementen, en
  - infrastructuur en faciliteiten.
- Meer nog dan voor andere sportinfrastructuur geldt dat de verantwoordelijkheid voor de infrastructuur en faciliteiten van de watersport buiten het sportdomein ligt. Voor een maximaal beleidseffect (versterking van de watersport en zijn economische impuls) kiest de provincie er daarom voor de ontwikkeling van de watersport vorm te geven via een **integrale aanpak**. Dat wil zeggen dat ook op andere beleidsterreinen (economische zaken, ruimtelijke ordening) **via vitale coalities** speciale aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling van watersportprovincie Flevoland.
- De overheid is niet als enige verantwoordelijk voor het realiseren van de noodzakelijke (sport)infrastructuur. Net als in bijvoorbeeld de golf-, zeil- en tennissport verzorgen ook in de watersport ondernemers een belangrijk deel van de benodigde faciliteiten. Bovendien spelen ook maatschappelijke organisaties voor waterbeheer en natuurbescherming een rol. Het ontwikkelen van een hoogwaardige watersportinfrastructuur vereist dan ook een constructieve **publiek-private samenwerking**, waarbij het **maximeren van een economische spin-off** de doelstelling is die alle betrokken partijen bindt. Met de dynamiek van en innovatie binnen de watersport kan Flevoland met een aantal voorzieningen bovenregionale aantrekkingskracht krijgen voor sporters op het water.
- Als overkoepelend orgaan is de provincie Flevoland de ideale partij om een doelgerichte samenwerking tussen alle bij de watersport betrokken partijen te organiseren. De ambitie: **het ontwikkelen van Flevoland als de beste watersportregio van Nederland voor zowel de watersportrecreant als de wedstrijdporter**. Die ambitie moet tot uiting komen in een toonaangevende infrastructuur, toonaangevende evenementen en een bloeiende zeilcommunity voor recreatie-, breedte- en topsport. Een dergelijke ambitie past uitstekend bij de aspiraties van Flevoland om met sport bij te dragen aan een beter Flevoland.

3.3. Triathlon

Naast de watersport hoort de triathlonsport bij ‘het DNA van Flevoland’. De combinatie van zwemmen, wielrennen en hardlopen kan in het polderlandschap uitstekend uitgevoerd worden. Al dertig jaar vindt in Almere de Holland Triathlon plaats (langer dan de triathlonbond bestaat), en met recht kan Almere dus de bakermat van deze sport genoemd worden. Maar ook andere Flevolandse gemeenten zijn actief, waarbij Noordoostpolder in het oog springt.

Voor triathlon is een RTC in Almere van start gegaan, onder andere met ondersteuning van de provincie. De keuze voor een RTC ligt bij de sportbond. Een RTC is gemeente-overstijgend en dus beschikbaar voor alle talenten die volgens de sportbond in aanmerking komen om deel te nemen in een RTC.

Gezien de historie en het karakter van de triathlonsport (water, ruimte en veel evenementen in Flevoland) kiest de provincie ervoor om de triathlonsport te blijven ondersteunen. Deze sport biedt ook mogelijkheden om internationaal de gehandicapte sporters een plek te geven in het programma. Daarnaast zijn er kansen om de toestroom van nieuw talent te verbreden naar de zwemsport, atletiek en wielersport.

3.4. Talentontwikkeling

Het maximaal benutten van talent, op allerlei gebieden, is van grote betekenis voor de toekomst van Nederland. Talentontwikkeling is dan ook een van de speerpunten in het landelijke sportbeleid van de overheid (VWS) en de sport (NOC*NSF).

De ontwikkeling van talent naar topsporter is een complex proces. Er is een lange opleidingsweg te gaan, waarbij een programmatische aanpak vereist is. Een dergelijke aanpak werkt alleen als een brede persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling van jeugdige sporters het uitgangspunt is. Talent komt pas tot bloei in een goed klimaat. De breedtesport is het fundament, de plek waar het talent herkend wordt. Om talent te ontwikkelen zijn er faciliteiten en voorzieningen nodig, professionele talentcoaches en begeleiders en de mogelijkheden de vereiste trainingsuren te kunnen maken en school en training op elkaar af te stemmen.

Flevoland begeleidt de weg naar de top

Een grote uitdaging voor de provincie is de doorstroom van jongere talenten naar de nationale trainingscentra (NTC's) en Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO's), oftewel de doorstroom van regionaal niveau naar de (inter)nationale top. Veel sporttalent vertrekt uit Flevoland om elders een topsportopleiding te volgen. Voor Flevoland ligt het dus voor de hand te richten op de ontwikkeling en groei van eigen talenten en de jeugd.

Het resultaat van het ingezette beleid is dat de sportbonden RTC's voor zeilen (Lelystad) en triathlon (Almere) hebben gerealiseerd. De provincie blijft via Sportservice Flevoland de RTC's ondersteunen.

Ondersteuning individuele talenten

Naast de ontwikkeling van regionale talentencentra wil de provincie individuele talenten en topsporters uit Flevoland met maatwerk ondersteunen. Het gaat dan om talenten op het hoogste (inter)nationale niveau die in Flevoland wonen en/of (gedeeltelijk) trainen in een individueel trainingsprogramma.

Het prestatiedoel voor de provincie is om -binnen de mogelijkheden van het provinciale beleid- de toptalenten hoogwaardige faciliteiten en begeleiding te bieden, zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen en de stap kunnen maken naar de (inter)nationale top.

3.5. Inzet voor kernsporten 2013-2016

De voornaamste stakeholders bij de gekozen kernsporten zijn de Watersportverbond, de Triathlonbond, de gemeenten en Sportservice Flevoland. In samenspraak met hen worden jaarplannen ontwikkeld en uitgevoerd met concrete doelstellingen

Acties en resultaten

- **ondersteunen van de acquisitie en organisatie** van aansprekende zeil- en triathlon-evenementen;
- in overleg met de sportbond **ondersteunen van talentontwikkeling** in de zeil- en triathlonsport, door middel van de regionale trainingscentra (RTC) in Lelystad en Almere;
- **gerichte profilering** richting (water- en triathlon)sportwereld van Flevoland als hoogwaardige wedstrijdlocatie, ook met het oog op de Olympische ambities;

- realiseren van **samenhang** tussen evenementen, talentontwikkeling (bijvoorbeeld door de organisatie van side-events)
- structureel werken aan verdere **verbetering van haven- en oeverfaciliteiten**;
- bevorderen van deelname aan het **sportplatform** om een inspirerend en resultaatgericht (top)sportklimaat in Flevoland te creëren.

3.6. Evaluatie en monitoring

De provincie hecht eraan dat de inspanningen voor de kernsporten ook worden geëvalueerd en gemonitord. In het verlengde van de WESP-methodiek zal in samenwerking met partners een instrument worden ontwikkeld dat enerzijds betrekking heeft op de sportieve resultaten, en anderzijds laat zien wat de economische effecten zijn van de geleverde inspanningen.

3.7. Uitvoering

De uitvoering van de provinciale activiteiten ten behoeve van de kernsporten vindt hoofdzakelijk plaats door inspanningen van het Olympisch Netwerk Flevoland, onderdeel van Sportservice Flevoland. Dit is de “spin in het web” waar het gaat om het koppelen van initiatieven, kernsporten, talentontwikkeling en het op elkaar laten aansluiten van sportbeleid en sportprojecten op lokaal en provinciaal niveau.

In 2011 heeft Sportservice Flevoland -met financiële ondersteuning van de provincie- de Flevolandse Sportlandkaart georganiseerd. Deze Sportlandkaart moet zorgen voor de verbinding tussen de gemeenten onderling, en tussen de gemeenten en de provincie. De tweede Sportlandkaart-bijeenkomst heeft eind 2012 plaatsgevonden. Zie ook bijlage 2.

In de jaarplannen van Sportservice Flevoland worden deze bijeenkomsten vastgelegd, evenals het activiteitenplan ten behoeve van de kernsporten. De activiteiten hebben betrekking op

- coördinatie van RTC's
- faciliteiten ten behoeve van RTC's (accommodatie, apparatuur, innovatie)
- inzet van trainer-coaches en andere begeleiders bij de trainings- en wedstrijdprogramma's van de talentvolle sporters
- ondersteunen van opleiding en begeleiding van talentvolle sporters

De activiteiten voor de RTC's worden in nauw overleg met de betreffende sportbonden gerealiseerd.

4. Gehandicaptensport

4.1. Inleiding

Landelijk beleid

Sportverenigingen worden steeds toegankelijker voor sporters met een handicap. Mensen met een handicap hebben nu de keuze om te sporten bij een specifieke sportvereniging voor gehandicapten, of bij een reguliere sportvereniging. Dit laatste is mogelijk dankzij het Ministerie van VWS, het NOC*NSF en Gehandicaptensport Nederland, die gezamenlijk het programma 'organisatorische integratie' hebben ontwikkeld. Dit richt zich op het organisatorisch onderbrengen van de gehandicaptensport bij de reguliere sport. Bij meer dan 30 sportbonden is dit inmiddels gerealiseerd.

'Iedereen zou aan sport moeten doen. Omdat het je lichaam gezond houdt en je geest scherp. Maar vooral omdat het leuk is om te doen. Zeker als je sport en beweegt met anderen. Daar hoef je helemaal niet atletisch voor gebouwd te zijn. Het is leuk om je lichamelijk eens lekker moe te voelen. Het is leuk om je grenzen te verkennen en te verleggen. Het is leuk om jezelf eens te meten met anderen. Dit alles geldt voor mensen met en zonder handicap'.

Citaat Olympisch Plan 2028 van NOC*NSF

Beleid in Flevoland

Ook Flevoland maakt zich sterk voor integratie van de gehandicaptensport en onderschrijft daarmee de landelijke visie en lijn. Hoewel hier primair een taak ligt voor de gemeenten, vraagt de gehandicaptensport in Flevoland een bovengemeentelijke aanpak vanwege de kleinschalige lokale markt en de schaalgrootte van Flevoland.

De provincie zet in op organisatorische integratie om de sportmogelijkheden en sportparticipatie voor mensen met een handicap vergroten. Dat kan door gebruik te maken van de bestaande sportinfrastructuur zoals sportbonden, sportverenigingen, accommodaties en ondersteuners in de sport. Zo zijn vraag en aanbod optimaal aan elkaar te verbinden.

4.2. Integratie met evenementen

Het gehandicaptensportbeleid is goed te integreren met het speerpunt 'evenementen'. De provincie zal zich inzetten om evenementen voor mensen met en zonder handicap naar Flevoland te halen, waar mogelijk in combinatie. Dat betekent de organisatie van geïntegreerde evenementen, maar ook evenementen speciaal voor de gehandicaptensport.

Naast een economisch effect biedt deze aanpak ook maatschappelijk rendement: een mens is tenslotte meer dan zijn of haar handicap. Zeker in de sport staat niet de handicap, maar de sportende mens centraal. De integratieve aanpak kan bijdragen aan een realistischer beeldvorming van sporters met een handicap. Zowel voor de sporters als het publiek, de vrijwilligers en de pers biedt deze aanpak dus een enorme meerwaarde en kansen voor samenwerking en integratie.

4.3. Uitvoering

Het prestatiedoel voor de provincie is om te blijven bijdragen aan de integratie van de gehandicaptensport. De praktische uitvoering van het reguliere gehandicaptensportbeleid ligt bij Sportservice Flevoland. Via het Steunpunt Gehandicaptensport wordt de integratie van de gehandicaptensport in de reguliere sport bevorderd.

De concrete activiteiten worden beschreven in de jaarplannen van Sportservice Flevoland.

Uit het jaarplan van Sportservice Flevoland:

Hoofddoelstelling

In de periode 2013-2016 vergroten van het aantal sportende mensen met een handicap of een chronisch ziekte met 25 procent.

Acties en resultaten

- voorwaarden scheppen zodat mensen met een handicap naar eigen keuze en mogelijkheden op een verantwoorde wijze deel kunnen nemen aan sport- en bewegingsactiviteiten;
- het realiseren van duurzame samenwerkingsverbanden binnen de provincie Flevoland;
- het in samenwerking met de lokale overheden realiseren van een (fysiek) Sportservicepunt Aangepast Sporten binnen de provincie Flevoland;
- meer mensen met een handicap en chronische aandoening zijn aan het sporten;
- toename van het aantal sportaanbieders in Flevoland met een sportaanbod ook specifiek voor mensen met een handicap en/of chronische aandoening.

Sportservice Flevoland wil deze acties en resultaten bereiken door zich te richten op:

- voorlichting en informatievoorziening;
- doorverwijzing naar sportaanbod;
- uitvoer activiteiten;
- actieve verenigingsondersteuning ten behoeve van creëren van specifiek sportaanbod;
- vervoersconcepten ontwikkelen, uitwerken en realiseren;
- financieringsconcepten ontwikkelen, uitwerken en realiseren;
- aansluiting en samenwerking zoeken met bestaande projecten.

5. Financiën

5.1. Algemeen

De basis voor de financiering van het sportbeleid zijn de Kadernota 2013-2016 en de meerjarenbegroting van de provincie. Er ligt een uitdaging om ook externe financieringsbronnen aan te boren.

Om grotere evenementen te realiseren en snel in te spelen op buitenkansen die zich voordoen zal de reeds bestaande bestemmingsreserve “Grootschalige sportaccommodaties en Manifestaties” nadrukkelijk worden toegepast binnen het sportbeleid. Conform het sportbeleid van de afgelopen vijf jaar zullen onverhoopte onderbestedingen gedoteerd worden aan deze bestemmingsreserve.

De effectiviteit van beleid en middelen kan worden vergroot door het zoeken van verbinding met andere programma's en aanpalende beleid, zoals de Economische Agenda, de Omgevingsagenda, de Nota sociaal beleid en het Voorzieningenbeleid.

5.2. Kaders 2013-2016

Alle activiteiten die voortvloeien uit deze Sportnota moeten passen binnen de volgende kaders:

- Het sportbeleid maakt onderdeel uit van de **omgevingsagenda**.
- **Samenwerking en vitale coalities** staan voorop.
- **Subsidiecriteria** zijn vastgesteld voor:
  - **evenementen**: jaarlijks wordt tenminste één (kern)sportevenement gesubsidieerd
  - **kernsporten**: watersport en triathlon zijn vastgesteld als kernsporten;
  - **gehandicaptensport**: het steunpunt gehandicaptensport wordt ondersteund;
  - **Sportservice Flevoland**: de opdracht voor Sportservice Flevoland wordt aangepast aan het huidige sportbeleid, en jaarlijks worden resultaatafspraken vastgelegd.
- Inspanningen worden **gemonitord en geëvalueerd**:
- De provincie **werkt samen** met gemeenten binnen en buiten Flevoland, provincies, landelijke sportbonden, onderwijs, bedrijfsleven en de MRA (Metropoolregio Amsterdam).

5.3. Totaalbegroting sport 2013 - 2016

Onderdeel	2013	2014	2015	2016
Sportservice Flevoland	526.875	405.289	310.007	310.007
Sportevenementen	125.530	145.607	240.889	240.889
Uitvoeringskosten / evaluatie	44.137	44.137	44.137	44.137
Totaal	696.542	595.033	595.033	595.033

Bijlage 1: de WESP-methodiek

Achtergrond

Om de resultaten van de sportevenementen te meten, wordt gebruik gemaakt van de zogeheten WESP-methode. WESP staat voor Werkgroep Evaluatie Sportevenementen. Deze werkgroep is een samenwerking van hoger en universitair onderwijs en andere kennisinstellingen.

De WESP-methode is gevormd door het vaststellen van standaardrichtlijnen die de sociale, economische en promotionele impact van (sport)evenementen te meten.

Waarom WESP

- Op betrouwbare- en uniforme wijze inzicht verschaffen in de resultaten van het sportbeleid
- Inzicht in doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid
- De (erkende) richtlijnen en onderzoeksmodel worden door WESP kosteloos beschikbaar gesteld
- Toepassen van de richtlijn levert een bijdrage aan de kennisvalorisatie in Flevoland.
- Hogeschool Windesheim heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn in het, onder coördinatie van Sportservice Flevoland en WESP, uitvoeren van het onderzoeksmodel in Flevoland.

Welke resultaten meten in Flevoland

Het is voor het (sport)beleid in Flevoland nieuw om op gestructureerde, systematische en valide wijze de resultaten van de inspanningen in kaart te brengen. In samenwerking met een Hogeschool zal uitvoering worden gegeven aan een of meerdere onderzoeksmodellen van de WESP. In elk geval zal het onderzoek naar de economische impact worden uitgevoerd. Het onderzoek economische impact levert een weergave op van (additionele) bestedingen in de gemeente/regio/provincie waar het evenement plaatsvindt als gevolg van het evenement. Het betreft hier bestedingen van bezoekers en deelnemers, alsook bestedingen vanuit de organisatie.

De WESP heeft naast de economische impact nog andere bijpassende richtlijnen en onderzoeksmodellen ontwikkeld: met name 'bezoekerstevredenheid' en 'promotionele waarde' kunnen op langere termijn relevante gegevens voor Flevoland opleveren.

Methode van onderzoek

Voor wat betreft de economische impact studie biedt WESP de volgende methoden van onderzoek:

- Face-to-face-interviews
- semi face-to-face
- internet (online vragenlijst)

De keuze uit deze drie methoden is situatieafhankelijk. Onderzoek zal plaatsvinden tijdens het evenement. De coördinatie en uitvoering is in handen van Sportservice Flevoland in samenwerking met het hoger onderwijs, de evenementorganisatie, gemeente(n) en provincie Flevoland.

Afgeronde WESP-onderzoeken

Enkele afgeronde WESP-onderzoeken zijn hieronder weergegeven. De onderzoeksresultaten zijn vrij beschikbaar op de website www.evenementenevaluatie.nl:

- Vuelta wielrennen Drenthe (2009)
- Giro Italia Amsterdam (2010)
- Zevenheuvelenloop Nijmegen (2010)
- Grand départ Tour de France Rotterdam (2010)
- WK tafeltennis Rotterdam (2011)
- EK dressuur Rotterdam (2011)
- EK waterpolo (2012)

Meer over WESP

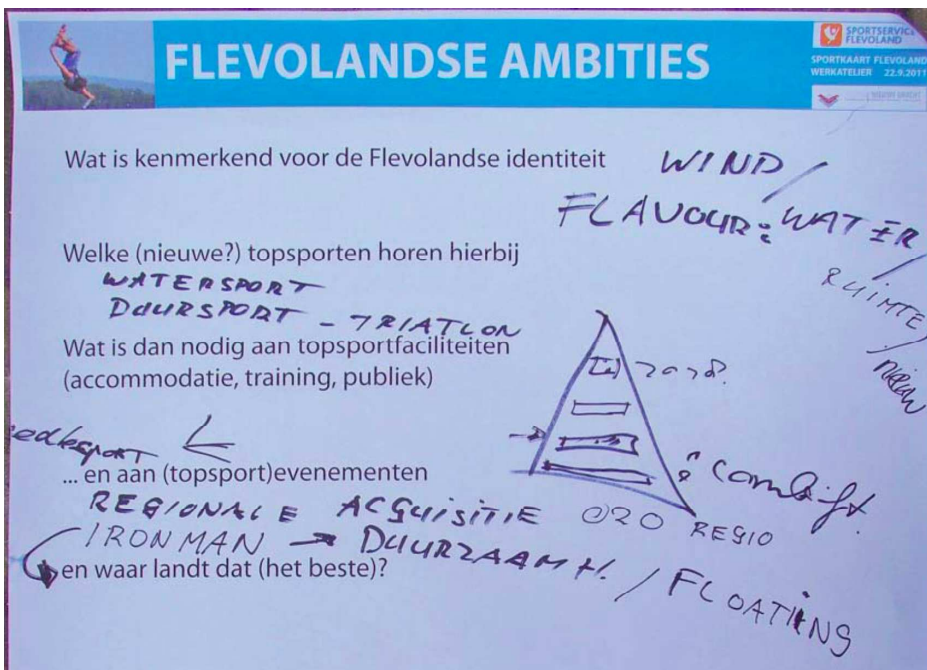
Meer informatie over WESP is te vinden op www.evenementenevaluatie.nl.

Bijlage 2: Sportlandkaart Flevoland

In november 2011 is de eerste Sportlandkaart Flevoland-bijeenkomst gehouden, georganiseerd door Sportservice Flevoland in samenwerking met Bureau Nieuwe Gracht. Eind 2012 is opnieuw een dergelijke sessie gehouden. De resultaten van deze bijeenkomsten zijn meegenomen in de herziene Sportnota. Een greep uit de besproken thema's:

Noties tijdens het debat over AMBITIES (TOP)SPORT:

- in één zin: Flevo Flavour = wind - water - ruimte - nieuw
- Flevo Flavour stuurt voor topsporten en evenementen:
  - innovatieve sporten (link naar economie);
  - watersport: primair zeilen maar ook kiten, surfen ...;
  - buitensporten: start met duursport triathlon;
  - inline-skating;
  - duurzaam racen;
  - rondje Flevodijken (wielersport en/of duurzaam racen).
- Faciliteiten: pyramide van breedte- naar topsport.
- Koppel city- en sportmarketing (vergelijk Rotterdam);
voorbeeld: Lelystad=watersportstad > koppel aan bedrijvigheid en met ondersteuning uit andere gemeenten).
- Er is wel onderlinge kinnesinde en concurrentie. Ontken het niet maar stem zo veel mogelijk af.
- Benut paraplu Amsterdam (vooral voor internationale evenementen).
- En waar landen projecten en activiteiten:
  - Almere en Lelystad;
  - padennetwerk en oostoever langs Randmeren.
- Identiteit.

Bijlage 3: overzicht gebruikte afkortingen

bbp	bruto binnenlands product
CTO	Centra voor Topsport en Onderwijs
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
fte	fulltime equivalent
IFA	Investeringsprogramma Flevoland - Almere
mkb	midden- en kleinbedrijf
MRA	Metropoolregio Amsterdam
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
NTC	Nationale Training Centra
OP2028	Olympisch Plan 2028
RTC	Regionale Training Centra
SER	Sociaal-Economische Raad
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WESP	Werkgroep Evaluatie Sportevenementen